

IRODALOM

Kukucska Ferenc : A hirdetőoszlop

Azon a nyári vakáción életünk legnagyobb szerelmét szenvedtük át – mind a hárman.

Eszembe jutottak az évtizedekkel korábban történtek, míg várahoztam az ablak előtt, figyelve az utcai forgalmat. Mindenki sietett valahová - rajtunk kívül. A járdán egy fiú és egy lány szaladt kézen fogva, megálltak egy pillanatra, és nevetve könnyű csókot lehelték egymás ajkára. Morgós férjem, aki már harmadszor fordult szobánkból a szálloda parkolójában álló öreg Fordunkhoz - fáradtan lépett be a 203-asba. Egyedül hordta le poggyászsunkat a kocsiba, engem nem engedett segíteni. Amíg én a kezemet mozdítani tudom, te csak maradj nyugodtan! – dörmögte önérzetesen. Ráhagytam, így komoly, erős férfinak képzelte magát, s ez büszkévé tette. Szinte láttam, amint a földszinten beszáll a liftbe, finoman az érintőgombra helyezi mutatójúját, az ajtó csukódik, a lift meglődül. Két emelettel feljebb kiszáll, és belépve a szobába felgyorsult pulzussal lehuppan az ágyra. A kezemben tartott szállodai törölközővel megtöröltem izzadt homlokát.

- Tudtam, hogy szükség lesz rá, vén csont! – mosolyogtam Papára – ahogy négyszemközt szólítottam férjemet. Papa megcsóválta a fejét. Lassan felállt, megfogta a derekamat, a szemembe nézett.

- Csak lassan azzal a vén csontozással, egykori mátkám! Lehordtam a bőröndöket a szekérbe, elrendeztem a számlát. Nem vagyok már húsz éves! –Félrebillentette a fejét. - Meg aztán mindent átnéztél, nem marad itt semmi? Nem szeretnék félútról visszafordulni.

- Nyugodj meg Papa, nem hagyunk itt semmit. Mehetünk reggelizni, utána a lovak közé csaphatsz. Mármint a lóerők közé, és indulhatunk haza. Egyébként... ma nem szabadna ilyen morgósnak lenned. - Most kérdő-várazozón én billenttem félre a fejem, de Papa nem reagált.

Egy hete laktunk itt. Reggel és este hosszú sétákat tettünk a kisváros utcáin, napközben a gyógyfürdőben múltunk az időt. Szerettük ezt a szállodát, többször jártunk itt. Jó konyhát vezettek, elfogadható áron kínálták szolgáltatásaikat, a fürdő pedig a szemközti park közepén helyezkedett el.

Az étteremben svédasztal várt ránk. Müzlit szedtünk a tányérjainkra, és töltöttünk egy-egy pohár tejet. Otthon is kevés húst fogyasztottunk, szerintem ezért maradtunk egészségesek, és nézünk ki még ma is jól a korunkhoz képest. Férjem tekintete - lopva ugyan, de mindig elidőzött a füstölt kolbászokon, szalonnákon. Ilyenkor megbökődtem a tányérom szélével, hogy haladjon már, ne tartson fel másokat. Azok itt a hátunk mögött, szintén éhesek.

- Papa! Tudod miről nevezetes a mai nap? – kérdeztem két korty tej között morózus lelkületű életem párját.

- Halvány... dunsztom sincs - regulázta át szalonképesebbé gondolatait férjem.

- November 21. Ma ötven éve mondtad nekem, ez így nem mehet tovább, szeretsz, és menjek hozzád feleségül. De szép is volt – sóhajtottam.

- Tényleg? Fiatalság meggondolatlanság meg bolondság! Hogy mik nem történtek akkoriban...- ingatta megjátszott komolysággal a fejét.

- Vezetted a buszt... - letettem a kiskanalat elgondolkodva. – A kanyar előtt lassítottál, megállítottad a járművet, pedig a megállóban nem állt senki. Utas nem szállt le – csak te. Odajöttél és megkérted a kezem. Az emberek meg leskelődtek a buszból, nem tudták, mi történik velük, mi történik velünk.

- Kaptam is a főnököktől, mert beköpött valaki!

- De ugye nem bántad meg? – kérdeztem hamiskásan. - Megálltál a préri közepén, ahol nem volt senki.

Papa ma reggel először mosolyodott el.

- Tudtam, hogy ott vagy a hirdetőoszlop mögött. Csak a megállót jelző tábla, meg egy hirdetőoszlop... Rajta megsárgult reklámok. Te meg mögötte.

Elnevettem magam, egy kockacukrot tettem a számba.

- Ha nem láttam felszállni készülöket a szomszéd tanyákból, kiszaladtam, hogy meglesselek a buszban. Sejtetted? - Papa ravaszul felvonta a szemöldökét, fehér bajsza megrezdült.

- Egyszer mikor vihar tombolt, a piros szoknyádat kifújta a szél a szavazásra hívó plakát mögül. Utána kezdtelek jobban figyelni. Amikor a városba váltottál jegyet, megnéztelek alaposan. A tekinteted azonban... más volt, mint a mai. Csak úgy lángolt.

- Tudtam, hogy sikereid vannak a szoknyák körül. De tetszettél, viszont azt sem akartam, hogy leakassz a fogasról, mint egy kalapot, – csúnya fintort vágtam - de aztán megismerkedésünk után röviddel mégis ezt tetted.

- Én csak arra kértelek, hogy haladjunk – Papa csibészesen mosolygott.

- A szobádban. Ahol nem volt szék csak egy nagy ágy. Köpni – nyelni nem tudtam hirtelen. – Papa megcsókolta a kezem.

- Nem panaszkodtál utána...

- Te dög! – próbáltam felhorkanni, de felháborodásom nem sikerülhetett valami meggyőzően, mert férjem egyfolytában vigyorgott. - Nem szégyelled magad? – igyekeztem menteni a menthetlent. Aztán szembe jutott valami, megtöröltem a szám egy szalvétával.

- Papa! Nincs kedved megnézni azt a hirdetőoszlopot? Egy kis nosztalgia. Ki tudja, mikor jövünk erre ismét? Most nem lenne nagy kitérő!

Elköszöntünk a szállodaportástól, aki jó utat kívánt, és remélte, mihamarabb újra meglátogatjuk őket.

A Balaton felé tartottunk, ahová évtizedekkel ezelőtt költöztünk – mint ifjú pár. Szüleim rövid idő alatt csendben és örökre elhagytak bennünket, rám hagyva a tanyát, ahol szűk két éve laktunk nagy boldogságban - akkor már férjemmel - s velük. Sokakkal ellentétben köztünk fel sem merültek generációs vagy anyós-vő problémák. Férjem morgós természetét jól kordában tudta tartani anyám és apám türelme.

Haláluk után gondoltunk egy merészet Papával, ötletemre eladtuk a tanyát, és búcsút intettünk szűkebb pátriánknak. Egy Balaton-parti községbe költöztünk, mert mindig nagy rajongója voltam a vízpartnak.

Papa az alföldi megyeszékhely előtt a malomnál balra indexelt és lehajtott egy alsóbb rendű útra az autópályáról. Kicsit navigálnom kellett, hogy megtalálja egykori tanyánkat, ifjúkorunk színhelyét. Szomorú képet mutatott a távolból is valamikori birtokunk, elhanyagoltnak tűnt. A tetőn félig lecsúszott cserepek, málladozó vakolat a falról, ápolatlan, gazos udvar. Pedig a vásárló, aki megvette tőlünk – egy dolgos serény asszony - már költözésünk előtt kezdte művelni a kertet, ácsokkal és kőművesekkel beszélt a tanya csinosítgatásairól. Meghalt volna az asszony vagy eladta másnak a birtokot?

Férjem nedves csillogást láthatott a szememben, mert lehajtotta a fejét. Megfogta a kezem, egymásra néztünk, én a tanya felé fordítottam a tekintetem.

- Jól van, kislány. Akkor előbb a tanya!

Papa lehajtott a földútra, el a rozsdáé - hajdani hivatását tekintve - hirdetőoszlop mellett. Csak egy pillantást vetettünk rá, pedig miatta jöttünk. Meg talán a fiatalságunk és szerelmünk felidézéséért, aminek része volt egykori lakhelyünk.

A tanya elé érve kiszálltunk az autóból. Kutyaugatás hangzott.

- Mama! Itt lakik valaki – mondta férjem, aki ritkán szólított így. Hangjában érdeklődés villant. – Megnyomta az autó kürtjét.

- Ne zajongj már, Papus! – szóltam rá fojtott hangon. - Nem illik más házánál. Mire kimondtam, fehér bundájú puli futott a kapuhoz csaholva, háta közepén a sűrű szőr között apró lyuk árulkodott arról, hogy, visszakunorodó farka végét gyakorta ott pihenteti.

Ajtó csikordult az udvarban, lassú lépések közeledtek. Kulcs fordult a kapuzárban, idős szakállas férfi állt előttünk. Egy percig csak némán néztünk egymásra mind a hárman, mint egy virtuális pantomim levegőben úszó szereplői. Ritkán szembesülünk fél évszázada nem látott szerelmünkkel, a régmúltban örömök és bánatok adni tudójával, egyúttal személye lehangoló, enyészetbe indulásával.

- Ti vagytok? – kérdezte bártortalan hangon, fejét ingatva a férfi.

- Te itt laksz, Győző? – Nem emlékszem rá, hogy ilyen bizonytalanul hagyta volna el mondat Papa száját.

- Lassan negyven éve. Az előző tulaj újságban hirdette meg, véletlenül olvastam. Megvettem, ide költöztem. – A férfi a hirdetőoszlop irányába fordult, majd rám nézett.

- Miattad.

Bambán akartam nézni, de nem sikerült. Ma sem tudtam hazudni, mint eddig soha.

- Bemehetnék beszélgetni? – kérdeztem bátortalanul.

Győző Papára nézett, majd rám.

- Miattad vettem meg a házat. Nem szeretnék másra is emlékezni, miután elmentek.

Azon a nyáron minden nap futottam, készültem a szeptemberi országos versenyre. A megyei első helyezést még évváró előtt elvittem, így előttem állt a lehetőség az országos bajnokság megnyerésére. Edzőm, Martinos tanár úr, állandóan győzködött:

- Nagyon tehetséges vagy. Országos bajnok leszel.

A tanyák közötti földutakon edzettem. Reggel hatkor és este hatkor indultam minden nap. A táv körülbelül tíz kilométer volt, apám lemérte motorjával.

Aztán beütött a mennykő. Papával tartott a viszonyom, mikor az egyik tanya előtt futás közben megpillantottam a srácot.

Egy sámli ült, előtte egy kis asztal. Valahova messzire nézett, ettől olyan misztikusan férfiasnak tűnt. Vékony, érzéki arca lelassított. Futásomat lépések váltották fel. Megigézett.

Hülye vagy leány? Neked van valakid, akivel naponta... - suttoztam magam elé. Karomba csíptem. A fiú észrevett. Ugyanolyan sokk érte, mint engem. Letette kezéből a tollat, amivel írt, és csak bámult rám. Megrázkódott, mint akinek elakadt a lélegzete. Hozzá léptem.

- Rosszul vagy? – kérdeztem.

- Ettől jobban soha nem éreztem magam – mondta, miközben végigpásztázta testemet.

- Akkor nem rohanok orvosért, szia!

- Várj! Ritka errefelé a kóbor tündér.

- És mit tennél egy tündérral? – kérdeztem. – Ha hagyná...

- Imádnám – felelte a fiú teljes komolysággal.

Utána mindig megálltam itt. Győző meg csak ült a ház előtt, írt és várt engem. Amúgy Pesten lakott, a szünidőre jött le rokonaihoz.

Sokat beszélgettünk, később elsétáltunk az erdő melletti homokdombhoz, ahol a legenda szerint egykoron templom állt, és a tatárok rágyújtották az épületet az oda menekülő falubeliekre.

Győző kikapart a sárga homokból egy koponyát. Kinyújtott kezében tartva a csontot, mély hangon szótagolta:

- Enni vagy nem enni, marha éhes vagyok! –

Kivettem hátizsákomból a szendvicseket, ettünk. Motorbúgás szakította meg az idillt. Papa jött.

- Kinyírlak, te szemét! Hagyd békén a nőmet!

És most itt álltunk Győző kapuja előtt. Papa megfogta a karom.

- Menjünk.

Beültünk a kocsiba, férjem a megszokottnál gyorsabban indított. Azon gondolkodtam, van, hogy nagyon szeret bennünket valaki, van, hogy nagyon szeretünk valaki mást, aki nem annyira rajong értünk. Nem értettem, ez miért csak most jutott eszembe. A hirdetőoszlopnál férjem kezére tettem kezem.

- Itt állj meg.

Kiszálltam és elindultam visszafelé.

